

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei

Apare odată în săptămână: Duminică.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada Eminescu N-rul 18.
Telefon pentru oraș și județ: 266.

Investirea Sanctității Sale Patriarhului Miron.

În anul 1918, când lumea a fost refăcută din temelii și așezată pe pârghiile dreptății divine, și naționale, hotarele etnice ale neamului nostru au devenit fruntariile Patriei Române, iar acum la șapte ani de atunci, neclintita noastră credință în Biserica strămoșească, a ridicat această biserică în fruntea ortodoxiei creștine. Fără credința neclintită în Dumnezeu și curata noastră credință, n'am fi avut aceste izbânzi. Duminică în 1. Noemvrie a. c. Românii din toate plaiurile strămoșești în frunte cu eroicul realizator al visului național Regele *Ferdinand I.* cu înaltul nostru cler și sfinștii Tronului, au venit plini de pietate se se închine în fața sf. altar ridicat în fruntea ortodoxiei, și în ușile lui împărătești s'a ivit figura senină de apostol, al Sanctității Sale Patriarhului *Miron*, investit cu sceptra puterii divine.

Solemnitatea investirii primului Patriarh român, a decurs în modul următor:

Sâmbătă seara, — în ajunul solemnității I. P. S. S. Dr. Miron Cristea, primul Patriarh al României, — a avut loc la Patriarhie o priveghere.

La orele 7 a început slujba religioasă, oficiată de către PP. SS. LL. arhierii: Teofil Mihălescu, Platon Ciossu, vicarul Patriarhiei și Leu, vicarul mitropoliei din Iași asistați de arhidiaconul Antonie și diaconul Firmilian.

Răspunsurile religioase au fost date la strană de către ieromonahul Teofil Ionescu și diaconul Evghenie Orghidan, ajutați fiind de un cor de maici dela mănăstirile din eparhie și mănăstirile din Chișinău, precum și de corul seminarului Nifon sub conducerea maestrului de muzică Vlădescu.

La orele 9, după terminarea serviciului religios I. P. S. S. Primul patriarh al României a trecut în palatul Patriarhiei, — urmat de înaltul cler și de toți ceilalți prelați, — unde a avut loc o scurtă recepție, cu care prilej protoerei Traian Vintilescu și Georgescu, din partea preoților din Capitală și județul Ilfov, au oferit I. P. S. S. Patriarhului un encolpion de aur.

Duminică dimineață la orele 8 jum. s'a oficiat la catedrala Patriarhiei o liturghie festivă de către PP. SS. LL. arhierii Teofil Mihălescu, Platon Ciossu și Grigorie Leu încunjuțați de cler.

Răspunsurile religioase au fost date de corul catedralei sub conducerea maestrului Cucu.

În numeroasa asistență notăm pe II. PP. SS. LL. mitropolii: Antonie al Kievului, Dositeos al Ierusalimului, Ioachim al Calchedonului, Ghermanos al Sardeonului, Fotios al Dercosului, Policarp al Trichisului, Dionisie al Varșoviei, Neofit al Vidinului, Emilian al Timocului, Nicolici, arhieriu al Timișoarei, etc.

Apoi I. P. S. S. Patriarhul Miron Cristea, II. PP. SS. LL. mitropolii Pimen al Moldovei, Nicolae Bălan al Ardealului, Nectarie al Bucovinei, Gurle al Basarabiei. PP. SS. LL. episcopi: Comșa al Aradului, Iacob al Hușilor, Roman al Oradiei-Mari, Vartolomeu al Râmnicului, Ghenadie al Buzăului, Iosif al Caransebeșului, Justinian al Cetății-Albe, dr. Stroe, episcop militar.

PP. SS. Arhieriei: Evghenie Humulescu, Ilarion Mircea, Gheronte Silișteanu, locțiitor de episcop al Tomisului etc.

Membrii guvernului, funcționarii superior, un mănunchiu de oficeri compus din treizeci de generali și public enorm.

După terminarea liturghiei festive, parte din asistență a trecut în palatul patriarhal pentru a se pregăti pentru plecarea spre Palatul regal.

La orele 10 jum. a pornit din curtea Catedralei spre Palatul regal din calea Victoriei, cortegiul alcătuit în ordinea următoare:

Doi soldați călări din reg. 4 roșieri, trăsura cu prefectul poliției, trăsura cu protoerei Vintilescu și Georgescu, un căpitan și trei locotenenți călări din reg. 4 roșieri, un escadron, trăsura de ceremonii a Palatului, cu I. P. S. S. Patriarhul Miron Cristea, însoțit de dl Al. Lăpedatu, ministrul cultelor, a doua trăsură de gală a Palatului cu II. PP. SS. LL. mitropolii Pimen al Moldovei și Nicolae Bălan al Ardealului, a treia trăsură cu I. P. S. S. dr. Nectarie

larciuc mitropolitul Bucovinei și arhiepiscopul Gurie al Basarabiei.

Trăsura cu I. P. S. S. Patriarhul Dr. Miron Cristea era escortată de doi ofițeri superiori călări.

Cortegiul era închis de un alt escadron din reg. 4 roșiori.

O mulțime imensă se afla pe o parte și pe de alta a străzilor ce duș dela Patriarhie spre Palatul regal, privind trecerea I. P. S. S. Miron a înalților ierarhi și demnitari ai Statului.

La ora 10:45 se aflau adunați în Sala Tronului la Palatul Regal din Calea Victoriei, membrii guvernului în frunte cu președintele Consiliului dl Ion I. C. Brătianu, corpul diplomatic, II. PP. SS. LL. mitropoliții bisericilor ortodoxe surori, membrii Sf. Sinod, delegații cultelor străine din țară, d-nii Senatori și deputați, reprezentanții Înaltei Curți de Casație în frunte cu dl G. Buzdugan, generalii aflători în Capitală, Consiliul Superior Legislativ în frunte cu dl Ionescu-Dolj, reprezentanții Academiei Române, Decanii facultăților și Rectorul Universității dl profesor N. Iorga, dl Octavian Goga, dl Simion Mehedinți, etc.

La ora 11 precis, dl Stârcea anunță: „Majestatele Lor” și imediat după aceea, MM. LL. Regele și Regina, AA. LL. Principele și Prințesa Moștenitoare, apar precedați de Curtea Regală.

M. Sa Regele și Regina iau loc pe estradă având în dreapta pe Principele Carol și în stânga pe Prințesa Elenă.

În acelaș moment, salutat de întreaga asistență, apare în sala Tronului cortegiul I. P. S. Sale Patriarhului, Dr. Miron Cristea.

Patriarhul avansează către estrada regală, iar dl Alex. Lăpedatu ministrul Cultelor și al Artelor, citește decretul regal de investitură a primului Patriarh Român.

M. Sa Regele îi înmânează cărja pastorală rostind formula protocolară.

După ce a primit din mâinile Suveranului cărja patriarhală, I. P. S. S. Dr. Miron, a rostit următoarea cuvântare:

Cu prilejul investiturii mele de Mitropolit-Primat al țării. Majestatea Voastră mi-ați indicat prea grațios o parte din programul îndatoririlor imediate în cuvintele că din scaunul acesta am o frumoasă menire, de a înfăptui politica religioasă a lui Mihai Viteazul, care prin înființarea „Mitropoliei ortodoxe dela Alba-Iulia, ținea să apropie și să unească bisericile toate țările românești“... și V'ați exprimat dorința, ca munca chemării mele să „aducă roade fericite, pentru organizarea temeinică și unitară a Bisericii române“...

Dorința Majestatei Voastre a fost pentru Smerenia mea și pentru împreună-lucrătorii mei în via Domnului — vlădici și clerici — poruncă, pe care nu am scăpat-o din vedere nici o clipă, până când cu ajutorul binevoitor — uneori chiar unanim și plin de însuflețire — al tuturor factorilor țării — în frunte chiar cu Majestatea Voastră — nu am înfăptuit-o

spre mulțumirea tuturor celor ce au experiențe depline în această privință. Tocmai în lunile acestea, noua și unitara lege bisericească de auto-cârmuire — cu conlucrarea clerului și a poporului binecredincios — se pune în aplicare.

Drept încoronare a contopirii celor cinci biserici provinciale într-o organizare unitară, a urmat în mod firesc și înălțarea Mitropolitului din Capitala țării-mărite la rangul de Patriarh.

De altă parte unirea bisericească a tuturor provinciilor bisericești, va întări astfel puterile Bisericii ortodoxe, ca să poată înviora așezămintele sale de azi, și să creeze altele noi, încât să poată adânci mai bine de cât în trecut Sfintele Scripturi, scoțând din nesecatul și curatul lor isvor apă vie pentru generalizarea în cercuri tot mai largi a convingerilor evanghelice, fără de cari Biserica se perde în formalități fără fond și fără a avea pentru viață o infailibilă busolă de creștinești îndrumări. Spre această țintă trebuie să se îndrepteze în viitor preocupățiunile tuturor organelor bisericești și ale factorilor, cari voesc a-i oferi sprijinul moral și material.

În scopul acesta ne trebuie mai întâi o pleiadă întreagă de clerici cu temeinică cultură teologică și universală, care să sporească micul dar inimosul număr al celor ce avem azi; și cari să pornească o mișcare literară bisericească la înălțimea zilelor de azi. Sub conducerea conștientă a acestora clerul nostru pastoral — tot mai bine pregătit — va introduce tot mai multă evlavie și artă în frumosul nostru ritual, va spori în zelul apostolesc și va începe tot mai mult să-și câștige și mențină în toate părțile rolul său educator în viața noastră socială, dând acestei vieți o puternică nuanță de cultură creștină și menținând și nobilitând în cultura neamului acel miros de tămâie al vechilor tradiții, cum a traspirat în decursul veacurilor trecute prin strașinele învechite ale Bisericilor noastre de lemn, cari au atât de nepéritoare merite întru formarea sufletului unitar al neamului și întru oțelirea lui pentru a supravețui plin de nădejde atâtea primejdii, câte au trecut peste capul părinților noștri.

Deodată cu această Biserică trebuie să-și adune mijloacele și pentru o întreagă operă umanitară, filantropică și samariteană și să-și afirme rolul ei firesc și în așezămintele existente de asemenea natură, căci fără de aceasta misiunea ei ar rămâne incompletă. Și în asemenea materie Biserica mai mult ca ori care instituție poate să reverse duhul milosteniei desinteresate asupra aproapelui.

Până când neamul era în toiul luptelor pentru existența sa, era firesc ca și Biserica să-și pună cea mai mare parte a energiilor sale în serviciul idealurilor naționale. Iar acum — când idealul suprem s'a înfăptuit — Biserica trebuie să-și îndrepteze toate puterile sale întru a pune la temelia tuturor acțiuni-

lor individuale și colective ale credincioșilor ei atât de binefăcătoarele învățături ale Evanghellei lui Hristos.

Iar în afară, Biserica română va năzui să-și asigure în concertul Bisericilor ortodoxe naționale și — după putință — în sânul creștinismului din toată lumea un loc cu răspundător cu importanța ei și cu mărimea serviciilor de ordin religios, moral și cultural, pe care le va putea închina evanghelicilor și crucii lui Hristos.

În fața acestor probleme mari și grele, în serviciul cărora trebuie să stea toți factorii și toate așezămintele țării, și noua mea demnitate de Patriarh — ca și a aceloralte căpetenii ale țării — nu poate fi loc de mărire și de odihnă, ci de muncă, după cuvântul Scripturii: „Cine vrea să fie cel mai mare între voi, trebuie să fie vouă slugă”. (Marcu X, 43).

Munca a fost în trecutul meu scara înălțării mele din modestul dar onorificul post de dascăl primar și până la Patriarhie.

Mulțumindu-Vă — Sire — cu adâncă recunoștință de prea înalta grație regească, de care în atâtea rânduri m'ați învrednicit și de investirea mea cu onorifica dar greua cărje de Patriarh: declar, că slugă credincioasă a Bisericii și a țării voiu să rămân și de aci înainte, până când Dumnezeu va menține modestele puteri cu cari m'a înzestrat, urmând pildele pline de îndemn ale Majestății Voastre ale scumpei noastre Regine, asupra cărora implor binecuvântarea lui Dumnezeu rugându-L ca, Majestăților Voastre. Altețelor Lor Regal Principelui moștenitor și soției Sale precum și întregii familii regale să Vă facă parte de zile senine pline de mulțumire și de glorie, mulți mulți ani.

Cu vocea clară și sigură M. Sa Regele răspunzând cuvântării I. P. S. Sale Patriarhului pronunță următoarea cuvântare:

Pe cât de fericit eram când ai fost chemat de peste munții liberați prin vitejia ostașului și virtuțile poporului român la păstoria Mitropolii Ungro-Vlahiei, pe atât de fericit sunt astăzi când îți încredințez cărja de Patriarh al Bisericii ortodoxe române, după ce Sf. Sinod împreună cu Adunările Naționale au ridicat Scaunul Arhiepiscopal și Mitropolitul al Ungro-Vlahiei la rangul de scaun Patriarhal.

Din timpul Basarabilor și Mușatinilor descălicători de țară, cari au pus temelile neperitoare ale Mitropoliilor Ungro-Vlahiei și Moldovei, nu s'a înscris o pagină mai strălucită în istoria bisericii ortodoxe române, ca aceea înfăptuită în anul acesta prin înălțarea la rangul de Patriarh a Primatului României.

Istoria Națională ne dovedește că la noi Români, națiunea și religia au fost pururea strâns unite. Biserica s'a înfiripat pe încetul la adăpostul codrilor odată cu formarea limbei, a naționalității și a statului. Statul a crescut împreună cu Biserica. Voevozii apărau Biserica și Biserica era mângăerea și întărirea Voevozelor. Limba s'a creat una și nedespărțită prin bi-

serică și peste hotarele vremelnice, dela Oltenia întâ-elor locașe mănăstirești până la Maramureșul care ne-a dat întâiele monumente de limbă românească. Iar spiritul național a urmat acestei dezvoltări unitare a limbei și culturai.

Dar rolul Bisericii noastre naționale a trecut și dincolo de hotarele de miazăzi după sfârșitul Împărăției de Răsărit. Cu mâna largă, Voevozii români, în locul împăraților creștini căzuți, au fost ocrotitorii și ajutorii pentru întregul Răsărit creștin, unde atâtea sfinte locașuri păstrează amintiri ale Voevozelor noștri, apărătorii ai credinții și bogații miluitori ai sfintelor biserici apăsate sub călcăul păgânului. Incepând cu Sfântul Nifor, Patriarhul Constantinopolitan câți Patriarhi și câte fete înalte bisericesti din întregul Răsărit nu s'au merindat prin țările române, unde totdeauna găseau bogat adăpost și mângăere creștinească? Sfintele rămășiți ale multora se odihnesc în pământul nostru bine primitor.

După secole de muncă și de jertfe răbdătoare ale poporului în întregimea sa, de sus până jos, și ale clerului mic și mare; după atâtea fapte mari și creștinești ale Voevozelor noștri, Atotputernicul ne-a învrednicit ca odată cu îndeplinirea unității Statului român în hotarele sale firești și după organizarea unitară a întregii bisericii ortodoxe române, să avem raza fericirii de a vedea creată cea mai înaltă demnitate bisericască, Patriarhia.

Înalt Prea Sfințite și Prea Fericite Părinte, faci amintire despre legea pentru unificarea bisericii române în toate ținuturile. Bun lucru s'a făcut și sunt sigur că Înalt Prea Sfinția Ta, îți vei pune tot sufletul ca această lege să intre în sufletele credincioșilor și să se transforme în lege de unificare sufletească. Avem nădejde că prin învățătura bisericii noastre, care ne-a dat în cursul veacurilor unitate de limbă și de simțire, vom ajunge mai grabnic și mai pașnic la aceea măsură de unificare sufletească, după care însetoșează sufletele tuturor bunilor români, așa cum dorește cerbul de izvoarele apelor.

Din unificarea sufletească ies operele mari naționale de gândire și de simțire, și răsplată meritată va fi adusă bisericii noastre, care va ajuta poporul spre înfăptuirea acestei țel pământesc.

Salutăm în mijlocul nostru pe toți reprezentanții bisericilor ortodoxe din țările vecine și amice. Nu mă îndoesc că ei ne aduc bunăvoirea Bisericilor surori pentru o creștinească colaborare, pe temeiul învățăturilor de dragoste și bună înțelegere ale Mântuitorului nostru Isus Cristos.

Înalt Prea Sfințite și Prea Fericite Părinte.

Țărâniea română al căreia vrednic fiu ești, pote fi mândră că ne-a dat din sânul ei pe cei dintâi Patriarh al bisericii noastre naționale.

Și Eu, cel dintâi Rege al României întregite, mulțumindu-ți din toată inima în numele Reginei, al Meu

ai al Familiei mele, pentru cuvintele pline de dragoste și credință ce Mi-ai adresat, îți urez mulți și fericiți ani!

Intreaga asistență izbucnește în urale și strigă „Să trăiască“!

M. Sa Regele, M. Sa Regina, A. S. Regală Principele Moștenitor și A. Sa Regală Principesa moștenitoare, sărută mâna Patriarhului, care emoționat, îmbrățișează pe M. Sa Regele și pe A. S. R. Principele Carol.

După terminarea ceremoniei de la Palat, I. P. S. S. Patriarhul dr. Miron Cristea, a fost reconduc la Patriarhie în procesiune pe jos, cortegiul punându-se în mișcare la orele 12, în ordinea următoare:

Două plutoane de elevi ai școlii militare de infanterie No 1 din București, corurile facultății de teologie și seminariile teologice Nifon, Central și pedagogic universitar, prefectul poliției Capitalei, ieromonahul Teofil Ionescu cu crucea patriarhală, protierii Capitalei cu trihelele, diaconii și preoții din Capitală îmbrăcați cu sfântul epitrafil și culion; reprezentanții mănăstirilor; II. PP. LL. membrii al Sf. Sinod, în ordinea canonică, în odăjdii arhieresti, I. P. S. S. Patriarhul, nou investit, îmbrăcat în mantie și cu cărja, membrii guvernului, înalți demnitari civili și militari, delegații credincioșilor mitropoliei Ungro-Vlahiei, două plutoane de elevi ai școlii militare.

Astfel alcătuit cortegiul a parcurs: Calea Victoriei, str. Carol, calea Rahovei, splaiul Domnița Balasa, bulevardul Maria, piața Bibescu Vodă și alea Mitropoliei până la Patriarhie, unde a sosit la ora 1 și un sfert.

Pe tot parcursul, în timpul trecerii cortegiului, clopotele bisericilor au sunat.

La catedrala Patriarhiei s'a oficiat apoi Tedeumul de investire în scaunul patriarhal, serviciul divin fiind făcut de P. S. S. episcopul Grigorie al Aradului care a zis echetenia pentru noul Patriarh, pentru înalții prelați streini, pentru M. S. Regele și pentru țară.

După aceasta II. PP. SS. LL. Mitropoliții Pimen al Moldovei și Nectarie al Bucovinei au prezentat odăjdiiile patriarhale cu care a fost îmbrăcat noul ales.

În partea dreaptă a catedralei se afla tronul patriarhal îmbrăcat într'un veșmânt țesut din fire de argint.

D. Al. Lapedatu, ministrul cultelor, a cetit decretul regal de întărire în scaun.

I. P. S. S. Patriarhul Miron a fost condus în fața tronului patriarhal, unde I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a rostit de trei ori formula sacramentală: „Vrednic este“, repetată în cânt de întregul cler. Apoi rostește următoarea vorbire:

Ridicarea scaunului Mitropoliei Primate a Țării, la rangul de Scaun Patriarhal a neamului întregit și a înălțării Voastre, dela treapta de Mitropolit Primate, la rangul de Patriarh, ca răsplată de la Dumnezeu, bine meritată, pentru statornicia neamului nostru, în

legea lui Hristos, care, după tradiție, a primit-o din gura unui apostol, păstrând-o neștirbită, în toate împrejurările grele ale vremurilor și, mai e și o urmare firească, a marelui războiu, în care cu mari lupte și cu jertfe, s'a făcut dreptate, multor popoare, și nouă.

În acest războiu, țara noastră a făcut multe jertfe și armata noastră a luptat cu multă vitejie, și numai așa s'a îndeplinit idealul strămoșesc și visul sfânt, al unirii neamului nostru românesc, într'un singur stat politic, alcătuind România Mare și într'o singură Biserică străbună, ortodoxă, națională românească.

Unitatea noastră sufletească, a înflăcărat întotdeauna pe strămoșii noștri și niciodată n'au vroit să recunoască hotarele blestemate, puse de streini între noi și frații noștri; pentru aceea, s'au făcut jertfe, cari părea că sunt fără sfârșit, iar unitatea noastră sufletească de credință, ne-a nutrit, prin sfânta, noastră Biserică ortodoxă, ca o adevărată și sf. mamă, care s'a îngrijit și a apărât viața fiilor ei duhovnicești.

Stăbunii noștri au luptat cu armele, contra păgânurilor cari amenințau întreaga Biserică creștină, cum a fost Ștefan cel Mare al Moldovei, pe care episcopul Romei Silvestru l'a numit sfânt și puternic apărător al creștinătății. Și tot aci e locul de a aminti de grija ce au purtat pentru apărarea dreptei credințe ortodoxe. Voevozii Țărilor Române cu vlădicii neamului, cum au fost Varlam Mitropolitul Moldovei, Petru Movilă Mitropolitul Chievului, Moldovan de neam, care în vremea de grea turburare sufletească, ce se produsese în Biserică din Apus prin despărțirea unei părți de credincioși și trecerea lor la confesiunea Luterană, în care vreme la Patriarhia din Constantinopol se produsese mari neînțelegeri prin confesiunea atribuită Patriarhului Ciril Lucaris și atunci a fost dat Bisericii ortodoxe, ca un herarh român moldovan, Petru Movilă să alcătuiască o carte care a fost discutată la Sinodul de la Iași din 1642, pe timpul lui Vasile Lupu, care fapt s'a sărbătorit zilele trecute cu mare solemnitate participând și M. S. Regele cu familia Regală.

După ce guvernul țării, a înființat prin lege patriarhatul în biserică noastră ortodoxă, cu mulțimea credincioșilor ei, cari sunt devotați cetățeni ai statului român, prin înălțarea tronului primitiv, la rangul de patriarhie și al vostru ca Patriarh, în care calitate, ați primit azi din augusta mână a M. S. Regelui, cărja patriarhale, sunt fericit ca, în numele Sfântului nostru Sinod, al întregului nostru Sinod, al întregului cler și al celor 14 milioane de români creștini ortodoksi, să Vă aduc desăvârșitul lor devotament, rugând pe Dumnezeu pentru buna stare a sfintei noastre biserici ortodoxe române, și al Înalt Prea Sfinției Voastre, primul ei Patriarh, dorindu-Vă mulți ani și o fericită arhipăstorie patriarhală, pentru slava lui Dumnezeu și mândria ueamului nostru românesc.

Au urmat cuvântările omagiale ale mitropolițiilor Ioachim al Calcedonului. Dositeos al Ierusalimului.

Pollicarp al Trichiei, Emilian al Timocului, Antonie al Kievului, Neofit al Vidinului și Dionisie al Varșoviei.

În lumea clericală a făcut o deosebită impresie cuvintele omagiale ale I. P. S. S. Dositeos, trimesul Patriarhiei din Ierusalim care a declarat că întreaga societate creștină ortodoxă așteaptă protecția Patriarhului României.

*

Cuvântările rostite în grecește și limbile slave au fost traduse în românești de către dl. Dragomir Dumitrescu, mare nomofilax al ortodoxiei și P. S. S. arhiepiscopul Gurie al Basarabiei.

Mitropolitul Neofit al Vidinului dăruit I. P. S. S. Patriarhului dr. Miron Cristea o evanghelie, o carte bisericească tipărită în Muntenia în 1808 de către Mitropolitul Gregorie al Bucureștilor; o icoană a Sfintei Filotea; o sticlă cu ulei de trandafir, pecetluită, simbolizând legătura strânsă dintre toate bisericile ortodoxe.

Mitropolitul Dionisie al Varșoviei a dăruit I. P. S. S. Patriarhului o cămilă albă de mătase, simbol al curățeniei sufletești.

Cuvântarea I. P. S. Patriarhului Miron.

Nu pentru întâiaș-dată urc scara unui scaun episcopal. Am făcut-o aceasta cu 16 ani în urmă. De atunci și până astăzi, ba începând și cu alți 20 ani înainte de a deveni episcop, activitatea mea pe terenul bisericesc și pe multe alte terene ale vieții noastre obștești, este o carte deschisă înaintea ochilor tuturor.

„Oile mele cuvântătoare“ din eparhiile, pe cari le-am păstorit, — fie ca episcop fie ca arhiepiscop ori mitropolit — după cuv. Evang-Ioan (X 4). „cunosc glasul păstorului lor“, căci adeseori le-am cercetat și învățat. Ba pot afirma, că — de când există biserica română — n'a fost ierarh atât de norocos ca mine, carele să aibă prilejul a propovedui evanghelia lui Hristos, iubirea de limbă, de glie și moșie, iubirea de neam și țară, de lege și de Rege atât în vechiul regat cât și în provinciile desrobite. Învățăturile mele, îndemnările mele, povețele și sfaturile mele, cu un cuvânt sufletul meu, este bine cunoscut pretutindenea, încât în aceste puține clipe, ce ne stau azi la îndemână, nu știu ce v'ași putea spune nou?

Constat numai scurt, că la 1910 am urcat scaunul de episcop al Caransebeșului, la 1920 am fost ridicat pe scaunul de mitropolit primat al țării; iar astăzi — 1925 — clerul și poporul — în frunte cu M. Sa gloriosul nostru rege, cu înțelepții săi sfinctici din guvern și corpurile legiuitoare dinpreună cu reprezentanții tuturor partidelor noastre politice — mă ridică în scaunul cel mai înalt de întâiul patriarh al Bisericii ortodoxe române.

Dar trebuie să mărturisim că deastădată — pe lângă tot sprijinul mare dat din toate părțile cu largă iubire fiiască — am urcat scara acestui scaun mai cu greu, fiind mai înalt; l-am urcat mai cu îngrijoa-

re, având temerea, că mi va lipsi pe viitor acea putere de lucru și acel avânt tineresc, cu care în atâtea rânduri am răscolit până în cele mai adânci cute ale sale sufletul a sute de mil de credincioși, electrizând în zile, — și grele și bune — masele largi ale poporului și cu care am stârnit atâtea lacrimi de mângâiere, de nădejde, de bucurie și de însuflețire.

Aflu însă o mângâiere și încurajare în cuvintele psalmistului când zice: „Dumnezeu este care le pune o sarcină, și tot el este care ne ajută (Ps. 62 20) a o purta.

I-mi pun deci și deci înainte încrederea în de-viza, pe care mi-am ales-o la începutul chemării mele arhierestii: „Nădejdea mea este Tatăl, scăparea mea este Fiul, acoperământul meu este Duhul Sfânt“.

Rog aceasta prea sf. Treime, să-mi ajute a purta și noua sarcină de patriarh cu aceias iubire de muncă cinstită, ca în trecut; iară D-Voastre aici de față și tuturor factorilor țării, cari au lucrat și conlucrat, ca să ne vie în ziua de azi, răsplătească-Vă aceeași sfântă Treime cu bine și cu sănătate ceea ce ați făcut pentru biserica mea și pentru mine personal — acum și pururea. *Amin.*

*

După terminarea cuvântării, noul Patriarh a fost felicitat de către membrii guvernului și oaspeții prelați streini.

La ora 2 după amiază după terminarea serviciului religios toți invitații au trecut în palatul Camerii Deputaților, unde ministerul Cultelor și Artelor a oferit un banchet în cinstea I. P. S. Sale Patriarhului dr. Miron Cristea.

La șampanie, primul toast a fost ținut de I. P. Sa Patriarhul Miron, pentru M. S. Regele și Familia regală.

„Regele Ferdinand I. a spus Patriarhului Miron, care de la război încoace a trecut împreună cu neamul românesc prin zile mari de emoție și de sărbătoare, a dus țara la supremul ideal, unirea tuturor provinciilor românești de sub stăpânire străină. Tot M. S. Regelui, îi revine meritul de a fi ridicat biserica română la rangul de Patriarhie.

Cuvintele d-lui ministru Alex. Lapedatu.

După ce biserica și națiunea, prin reprezentanții său autorizați, înălțând Scaunul mitropolitan al Ungro-Vlahiei, ca primat al României, la rangul de Scaun patriarhal, V'a ridicat și pe I. P. S. Voastră la demnitatea de Patriarh al Bisericii ortodoxe române, M. S. Regele, augustul și gloriosul nostru Suveran, V'a dat azi potrivit datinei investura solemnă cu o ceremonie ce va rămâne, desigur, instorică.

Sunteți, acum. I. P. S. împodobit cu toate simbolele puterii spirituale, pe caure un Patriarh de creațiune națională se cuvine să le albă, pentru îndeplinirea funcțiunii ce i s'a încredințat și recunoscut de cei ce după tradiția și rânduiala Bisericii Răsăritului,

avem căderea să o facă, funcțiunea de suprem Pontif al unuia din cele mai numeroase și mai însemnate popoare drept credincioase.

Poporul acesta, care, dealungul veacurilor de continue amenințări și primejdii, a găsit în credința sa cea mai puternică pavază a ființei sale etnice și care pentru păstrarea și întărirea acestei credințe, a făcut din Biserică instituțiunea de căpetenie a vieții sale naționale. Poporul acesta vă înconjoară I. P. Sf. cum o știți și vedeți, cu cea mai caldă iubire și cu cel mai înalt respect.

Și aceasta nu numai pentru că-și dă seama de importanța morală și națională a instituirii Patriarhatului în viața noastră bisericească, ci și pentru că cunoaște și apreciază virtuțile alese și însușirile rare ale sufletului I. P. S. Voastre și pentru că Vă știe venit din rândul celor mai buni și mai inimoși luptători pentru realizarea unității noastre naționale.

Căci, copil al lumii de țărani ai pământului românesc, cari de aproape două mil de ani au susținut și garantat cu calităților lor, continuitatea vieții latine, în aceste părți de lume ați fost sortiți I. P. Sf. să ajungeți acolo în Ardealul robiei milenare, din modestul post de învățător luminător al poporului, la cea mai înaltă treaptă de conducere pe care ai noștri puteau s'o ajungă acea de episcop.

Iar după ce, în aceasta calitate, ați adus în ceasul suprem. Regelui liberator sufletul însăși al neamului desrobii și după ce apoi, ca Primat al României, ați prezidat ceremonia încoronării Sale ca Suvăran al patriei reîntregite, fiul săteanului dela Toplița a fost sortit să ajungă și mai sus, să îmbrace cea mai înaltă demnitate bisericească, aceea de Patriarh al bisericii ortodoxe române.

Sunteți deci între fiii neamului acel rar și fericit ales al Providenței pe care aceasta în marea și nemărginita sa îndurare, l-a rânduit să urmeze în rosturile vieții, ascensiunile însăși ale acestui neam, urcând împreună cu dunsul treptele înălțării sale politice și bisericești.

Așa se explică faptul că, în ziua investirii I. P. S. Voastre ca întâiu Patriarh al Bisericii noastre naționale, țara în treagă, prin reprezentanții săi și ortodoxia toată, prin delegații săi, au ținut să vă sărbătorească într'un mod precum Țărilor române nu le-a fost dat să vadă dela Neagoe-Vodă încoace, dela ceremonia sfințirii mănăstirii Curții de Argeș.

Iată de ce, din prilejul acestei mari serbări naționale și bisericești. Vă facem I. P. S. cu toată iubirea și respectul ce vă datorăm, cele mai călduroase urări de sănătate și fericire, rugând cerul să vă dăruiască vârsta celor mai bătrâni și vestiți Patriarhi ai lumii, depășiți încredințați că veți fi în tot timpul păstoriei I. P. Sf. Voastre pe scaunul Patriarhiei românești izvorul viu și nesecat de credință, de lumină și de patriotism al neamului întreg.

Intru mulți ani. Stăpâne!

I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului relevă avântul națiunii române, care a înțeles să sprîjine idealul, pe care se întemeiază viața sa: înălțarea și desvoltarea Bisericii Naționale.

Sărbătorirea aceasta, spune mitropolitul Ardealului, este sărbătoarea tuturor bisericilor ortodoxe.

Salută pe toți reprezentanții bisericilor ortodoxe cari au participat la solemnitatea investiturii primului patriarh român, și spune că, niciodată nu s'a mai pomenit în istoria Românilor o adunare atât de importantă a reprezentanților tuturor bisericilor ortodoxe.

Biserica ortodoxă, spune I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae*, urmărește un scop: ridicarea Bisericii ortodoxe din lumea întreagă, la vechea sa glorie.

Noi Români, întemeiați pe unitatea credinței zicem; să trăiască Bisericile Ortodoxe din lumea întreagă!

Mitropolitul Ioachim al Calcedonului spune că atunci când ne-a venit vestirea ridicării Bisericii române la rangul de Patriarhie, spune mitropolitul Calcedonului, bucuria simțită în toate cercurile ortodoxe a fost indescifrabilă.

Dovadă despre aceasta o face participarea atâtor reprezentanți ai bisericilor surori la solemnitatea investiturii.

Exprimă mulțumiri din partea înalților prelați străini, M. Sale Regelui, Guvernului, Erarhilor Bisericii române, și întregului popor român, pentru fericirea cărula închină paharul său.

Mitropolitul Pimen al Moldovei, a vorbit ca prieten al I. P. S. Sale Patriarhul dr. Miron Cristea.

Cuvântarea d-lui Ion I. C. Brătianu.

Dl. Ion I. C. Brătianu, președintele consiliului cu o vădită emoție, a rostit o admirabilă cuvântare, după terminarea seriei toasturilor oficiale.

D. Prim ministru a ținut să vorbească în numele fiilor duhovnicești ai I. P. S. Sale Patriarhului, în cea mai însemnată împrejurare din viața bisericii ortodoxe române.

„Am ajuns la vârsta — spune d. Ion I. C. Brătianu, — când faptele constituiesc manifestarea cea mai elocventă a sentimentelor. Prin rolul pe care Dumnezeu mi l-a dăruit să reprezint guvernul și țara în aceste împrejurări, am avut misiunea de a înfăptui lucruri, își găsesc expresiunea în sentimentele ce să manifestă astăzi, pentru Biserica și pentru națiunea românească“.

Adresându-se I. P. S. Sale Patriarhului, d. Ion I. C. Brătianu îi spune: „Prea fericite Părinte“ și explică întrebuițarea acestui termen „pentru prima oară“ de de către d-sa prin aceia că l-a cunoscut de când era preot.

„Te-am văzut cu bucurie și cu mândria Prea Sfințit, apoi înalt Prea Sfințit, Primat al României și astăzi Îți zic Prea fericit pentru că mă gândesc la fericirea unui neam întreg“.

„Îți urez, ca toată viața să meriți numele de Prea Fericit, pentru binele Bisericii și neamului nostru“. (Puternice aplauze zgudue întreaga sală.)

Prelații cari participau la masă au înțonat în cor „Mulți ani trăiască“, iar toți ceilalți invitați ovationează îndelung pe președintele Consiliului de miștrii și pe Patriarh.

*

I. P. S. Sa Patriarhul Dr. Miron Cristea a încheiat seria toașturilor exprimându-și întreaga mulțumire pentru cuvintele rostite, și făcând urarea ca dragostea de care a fost înconjurat cu acest prilej, să se răsfrângă supra întregului neam românesc.

La ora 5 a. d. a avut loc în marea sală a Ate-neului un concert de Muzică religioasă, organizat de către societatea „Carmen“, cu prilejul investiturii I. P. S. S. Patriarhului

Au asistat la acest concert toți înalții prelați streini și români în frunte cu I. P. S. S. Patriarhul dr. Miron Cristea și un public numeros și select.

Seara la 8 jum. a avut loc la Palatul regal din calea Victoriei un mare dîneu de gală.

*

La șampanie, a vorbit cel din tîi I. P. S. S. Patriarhul dr. Miron Cristea, care a rostit o frumoasă cuvîntare, închinînd apoi paharul său pentru MM. LL. Regele și Regina și pentru membrii Familiei Regale.

Toastul M. S. Regelui.

Cînd vîd adunați împrejurul meu la aceaetă agapă frățească pe toți fruntași țarei și pe toți reprezentanți sfintei biserici creștine ortodoxe în această zi memorabilă în care eu, ca întăul Rege al României întregite am consfințit pe cel întălu Patriarh al creștinilor ortodoxi din întreaga Românie, gîndul meu se duce în trecut pe vremea Voevoșilor noștri de pioasă amintire.

Cu inima credincioasă cu gînd smerit și cu mîna largă primeau și ocroteau ei în țările lor pe slujitorii Domnului din tot Orientul creștin mînați încoace de turburătoare vremi și de silnice lipsuri Ei, Voevoșii, — pe lîngă această creștinească ospete, trimiteau pentru mărirea neamului partea lor de ajutor care străbate întreg Balcanul și trecea Marea pînă în Georgia.

Se desprinde din faptul lor gîndul înalt că pentru numele Mîntuitorului, ei ca adevărați creștini, socoteau ca aproapele lor pe cel nevoiaș. ori care ar fi fost și ori de unde ar fi fost.

Dar marea acestei vieți nu s'a liniștit. Groaznica ei involburare din urmă zgudui pămîntul din temelii și undele tremurării se mai percep și azi pe cad-ranele alcătuirilor omenești. Să străduiește lumea, ne străduim cu toții să coborâm peste această Mare, liniștitorul vîl al pazei obștești. Și ce colaboratori mai

nemerțiți am avea întru aceasta decît pe urmașii apostolilor Domnului, care le-a lăsat lor moștenire Pacea: „Pace vouă, pacea mea asupra voastră“.

Mă socotesc în duhul urmașilor mei Voievozi, ocrotitori în dragostea lor a creștinătății cînd voi ca bisericile ortodoxe să găsească mijloace de apropiere între ele și și între întreaga creștinătate ca astfel să răsără din această apropiere Pacea popoarelor, dărui-tă de Mîntuitorul, propovăduită de siserică și dorită de noi toți.

*

La orele 10 jum., după terminarea dîneului, cei prezenți au făcut cerc cu Suveranii timp de o oră, după care distinșii oaspeți au părăsit Palatu Regal la orele 11 jum. seara.

† Gheorghe Comșa.

Doliul P. S. Sale Episcopului nostru.

Aripa năpraznică a morții fără de milă, s'a pogorit în casa părinților P. S. Sale Episcopului nostru și a răpit pe veteranul învățător Gheorghe Comșa, îmbătrînit în cinste și hărnicie. În defunctul P. S. Sa părintele Episcop Grigorie deplînge pe bunul său tată, iar poporul din Comăna-de-sus ingenunche cu adîncă pietate, la mormîntul aceluia ce multă vreme le-a fost luminător și povățuitor spre sfaturi bune și înțelepte.

În urma sa rămîne un gol și regrete sincere, căci în cercul celor ce l-a cunoscut s'a bucurat de simpatia și stima tuturor.

Era învățător în penziune și pe vremuri a fost unul dintre cei mai vrednici învățători din țara lui Radu Negru.

Avea însușiri alese; figură marcantă, înzestrată cu un suflet profund religios, bun și fără viții, însă mai presus de toate, condus de o cinste exemplară.

L-am văzut în vară la sf. mănăstire H.-Bodrog și la reședința episcopescă. Era un bătrîn venerabil și plin de simpatie.

A sucombat fără veste, tocmai cînd P. S. Sa părintele Episcop Grigorie, era dus la București, să participe la investirea Sanctității Sale Patriarhul Miron și la ședințele corpurilor legiuitoare.

Implinindu-și cu prisos chemarea sa pe pămînt, Gherghe Comșa trece acum în împărăția celui ce stăpînește peste toate. Însă cu tot modul nostru de a judeca cum cineva își încheie viața în bună ordine, peste toate stăpînește între oameni legătura iubirei, care la despărțire se praface în durere.

Aceasta durere a venit și peste P. S. Sa Episcopul nostru și noi toți îi împărțăm durerea și jalea pe care o încearcă prin pierderea iubitului Său tată.

Se duce dintre ai săi acela, care vreme lungă a tras brazde de lumină în sufletele multor generații de micuți, se duce prototipul dascălului român, care a sintetizat întreaga înfățișare a vieții românești, căci el cu alți învățători și preoți, au fost la noi, stegarii neclintiți ai cugetului românesc; prin muncă tăcută și statornică.

Ei și numai ei, au alcătuit aceea pătură de energii, din care în cursul vremurilor s'au ridicat bărbați luminați.

Dintr-o astfel de casă străjuită cu dragoste și devotament de tată, s'a ridicat și Episcopul nostru.

Deși corpul său s'a coborât în țintirimul din Comana de sus, sufletul său viază între noi și cu altele împreună vor forma pârghia pe care se va clădi viitorul neamului nostru.

Înmormântarea a fost un act de durere fără margini. Au asistat aproape toți intelectualii din plasa Șercaia. Serviciul funebru a fost săvârșit de protopopul Vasile Stoicanea asistat de preoții Septimiu Popa, Gheorghe Mija și Gheorghe Cristea, în biserica din Comana de sus. Sicriul a fost dus de șase învățători. P. Sf. Episcop Grigorie s'a înapoiat dela înmormântare adânc îndurerat de pierderea tatălui iubit, dar cu mângâierea cuprinsă în cuvintele psalmistului (Ps. 118) și scrisă pe crucea provizorie a fostului dascăl: „*Bunătate a făcut cu robul său Domnul*”. Predica funebră a protopopului Vasile Stoicanea a fost potrivită a coborâ nenumărate lacrimi în ochii credincioșilor, iar iertăciunile decedatului către familie și mai ales către fiul său, episcopul Grigorie, au fost ca un torent de munte căruia nu i-se poate pune zăgaz.

Bunul Dumnezeu să-l odihnească în pace, iar familiei îndurerate să-l trimită balzam de mângâiere.

Starețul sf. Mănăstiri Hodoș-Bodrog.

După cum am anunțat într'o notiță din numărul trecut al acestui organ, în 28 Oct. 1925. P. S. Sa părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa, a tuns întru monah pe vrednicul preot Pompei Morușca fost referent la conzistorul mitropolitan din Sibiu.

Noul monah a primit numele de Policarp, și îndată soborul sf. Mănăstiri l'a ales de egumen.

Părintele egumen Morușca este bine cunoscut de publicul mare. Este un bun manuator al condeiului. Articollii săi judicioși îmbrăcați într'un stil plastic și limpede, au împodobit foarte des coloanele presei bisericești dela noi. Ca cel mai sânguincios colaborator al I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae, părintele Morușca, trece azi ca o față bisericească cu cali-

tăți distinse, fapt pentru care P. S. Sa părintele Episcop Grigorie, ia anticipat toată încrederea ca să facă din sf. mănăstire H.-Bodrog, loc de închinare, de pietate și evlavie creștinească.

La actul tunderii părintelui Morușca întru monah, P. S. Sa părintele Episcop Grigorie ia adresat următoarele cuvinte pline de înțelepciune evanghelică:

„Ceice samănă cu lacrimi, cu bucurie vor secera.”

(Psalm 125 v. 6.)

Iubite Părinte

Iubiții mei fil duhovnicești,

Este mic, foarte mic numărul celor cari nu voesc să primească în viața aceasta bunurile pământești; puțini samănă cu lacrimi, puțini știu plânsul adevărat, postul, privegherea, răbdarea și ascultarea. De aceea este mare bucuria bisericii când poate da lumii de azi pilda de hotărâre fermă și creștinească în fața pornirilor ei.

Prin viața monahală arătăm lumii că mahnirea nu se răsplătește prin nepăsare, că grija de înfrânare, multă îndreptare poate aduce risipitorilor de bunuri și cu viclesugurile satanice nu se încurajază prin viața monahală. Atâta prefăcătorie, atâta falșitate este în lumea aceasta, atât sunt de mari viclesugurile Satanei, încât avem mare nevoie de viața mănăstirească. Căci o mănăstire trebuie să fie ca o fântână la o răscruce de drum, unde călătorii își stămpără setea. O mănăstire este pentru suflet, ceea ce este umbra unei păduri frumoase pentru călătorul copleșit de căldură.

Da, iubite părinte, aici la Hodoș-Bodrog avem și noi o mănăstire cu o vechime de peste 500 de ani și voi cu viitorul ei să fie și mai strălucit de cât trecutul; voi cu ajutorul lui Dumnezeu să deschidem o școală pentru clerul monahal și nădăduim că Frăția Ta care te-ai hotărât a rămâne întru zidurile ei, vei face ca și în viitor să fie centru de viață duhovnicească. Îndeletnicirile literare-bisericești ce le-ai dovedit până acum și râvna pentru casa Domnului pe de o parte, iar de altă parte, nevoile ardente ale bisericii, îmi oferă asigurarea că Frăția Ta vei deveni un stareț, care să ia concurența cu munca apostolică ce se desvoltă în mănăstirea Neamțu din Moldova.

Această mănăstire din Moldova are o tradiție religioasă-culturală luminoasă, pentru că a avut oameni cari au înțeles rostul cuvintelor sf. Scripturi: „*Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot graiul ce iese din gura lui Dumnezeu*”. (Matei 4 v. 4). Nu numai viața mănăstirească, dar și viața bisericească în generea, a tânjit de câte ori nu s'a dat înțelegere acestor cuvinte. Căci nu înseamnă ele că am putea trăi fără pâine, ci înțelesul lor este că precum trupul nu poate trăi fără să mănânce pâine, așa nici sufletul nu poate trăi fără hrană duhovnicească. Ori cât ar cere trupul nostru să nu uităm că și sufletul cere să-i dăm hrana trebuitoare.

Mare bucurie avem să vedem că sf. Mănăstire a Bodrogului este un model de înțelegere al acestor lucruri.

Bucuria aceasta este în strânsă legătură cu activitatea Frăției Tale în fruntea acestei mănăstiri, care doresc să se înceapă cât mai curând. Cu aceste nădejdi îți urez viață lungă și muncă spornică spre slava lui Dumnezeu. Amin

Profund emoționat, noul monah a rostit cu voce respicată următoarea vorbire:

*Prensfințite Părinte,
Iubiți frați în Domnul,
Cucernici Creștini.*

Mișcat sunt până la lacrimi, în acest ceas de înalt praznic duhovnicesc pentru mine. Genunchii inimii mele se pleacă în cucernică rugăciune de mulțumită către Domnul și Stăpânul vieții mele, Isus Hristos că ma învrednicit să îmbrac știna monahală, după sbuciumata viață, prin care am trecut.

Mulțumesc P. Sf. Voastre pentru dragostea părintească și încrederea, pe care mi-ați anticipat-o, făcându-mi chemarea de a intra în sânul monahal, pentru a-mi încredința, la vreme împreună cu soborul mănăstiresc, conducerea sfântului așezământ al Mănăstirei Hodoș-Bodrog.

Am cumpănit temeinic misiunea grea, dar atât de frumoasă, pe care P. Sf. Voastră mi-ați înbiat-o. Ori cât eram ajuns la vârstă și trecut prin multe experiențe de viață, orientarea nouă spre care eram chemat, o socoteam covârșitoare pentru slabele mele puteri.

Am slugit și până acum cu credință, cu râvnă devotată și cu dragoste sfintei noastre Biserici, dar noua misiune simțeam că i-mi cere mai aprins focul credinței în suflet, mai caldă dragoste creștinească în inimă, îndoită râvnă și mai mult devotament, pentru ca să nu-mi fie spre osândă slujba mea aleasă, la care eram chemat.

Prilejul de a putea face și eu pelerinajul la locurile sfinte, plecarea genunchilor în rugăciune caldă, închinarea cucernică și smerirea inimii mele în fața Sfântului Mormânt, mi-au întărit gândul. În clipa când mi-am lipit fruntea de marmora rece, ce acopere locul, unde a fost așezat trupul Domnului, ca a treia zi să învieze, am simțit o emoție sfântă, coborându-se binecuvântarea cerească asupra hotărârii mele și, întorcându-mă acasă, am urmat invitații P. Sf. Voastre.

Mi-am luat patron vieții mele și am împrumutat numele sfântului și sfințitului mucenic *Policarp*, episcopul Smirnei, ca un simbol și program de viață. Să-mi fie pildă, cum el s'a duspe sine lui Hristos, ca o jertfă vie, nevoindu-se întru înfrânare; hrănind pe credincioși — cum glăsuște cântarea dela vecernia zilei de 23 Februarie — cu cuvintele și cu dogmele dreptei credinți și ale pătimirii, sfințindu-i cu sângele cel Dumnezeesc și curățindu-i cu mirul preoției...

Sfântul *Policarp*, martir pentru mărturisirea cu îndrăzneală a credinței Sale în Isus Hristos, în fața prigonitorilor, a fost ucenic ascultător al sfântului de Dumnezeu cuvântătorului și Evanghelistului Ioan, — și eu mă voi nevoi în ascultarea mai marilor mei bisericesti, în învățatură și în povățuire; precum mucenicul, în chip minunat, „a oprit pornirea focului ce ardea”, — mă voi strădui și eu să potolesc focul patimilor, între mine și între oamenii, cărora î-mi va fi orânduit să binevestesc Evanghelia Domnului; precum el, „prin rugăciune, a pogorât ploii pe pământul cel setos” — mă voi sili și eu să revărs peste sufletele sfărojite de arșița vieții sbuciumate roua binefăcătoare a mângâierii, desprinsă din învățatura Domnului nostru Isus Hristos; și precum „iarăș a oprit supărarea ploilor”, — voi stărui și eu să stavilesc, după măsura puterilor mele neînsemnate, revărsarea ademenitoarelor învățături înșelătoare ale rătăcirilor

sectare, ce încearcă turbarea conștiinței și credinței ortodoxe a credincioșilor Bisericii noastre drept măritoare, făcându-mă apărător și propoveditor al slăvitei noastre ortodoxii românești, ori unde și cătră ori cine, până unde va ajunge raza activității mele.

Stântul mucenic, mai înainte chiar de a fi fost îmbrăcat cu darul arhieriei, în chip minunat a umplut cu grâu pivnițele femeii, care îi crescuse, pentru că el le desertase întru alinarea nevoilor fraților celor lipsiți; — chemat de bunul Dumnezeu, de P. Sf. Voastră și de frați, la conducerea sfintei Mănăstiri, voi fi osârduitor întru a spori și gospodăria frumoasă a acestui sfânt așezământ, pentruca, turnând în cadrele ei suflet viu, să pot face din această vatră sfântă, un focar de răspândire al credinței religioase, vărsându-o în fapte de milostenie creștinească și de apostolat, în duhul lui Hristos, întru înălțarea vieții sufletești a fraților și a poporului, în mijlocul căruia socotesc că trebuie să stea sfta Mănăstire, ca un stâlp de lumină.

Mă voi socoti ca un pom, răsădit aici, spre a aduce roade duhovnicești pe seama „școalei monahale”, ce se va deschide aici în vreme apropiată, pentru sporirea numărului slujitorilor devotați al sfintei Mănăstiri. — Indreptând pe frați și povățuind poporul către lumina cunoștinței de Dumnezeu, voi căuta să gonesc întunerecul din suflete și să alung necurăția din inimi.

În această năzuință, cu râvnă rog pe bunul Dumnezeu și Domnul meu Isus Hristos, să mă învrednicească de ajutorul său. Să-și reverse darul și binecuvântarea Sa asupra strădanilor mele.

Pe P. Sf. Voastră Vă rog să nu mă lipsiți de povățuire și dragostea părintească; fraților întru monahism, le cer sprijinul; iară pe voi, cucernici creștini, cari nu v'ați pregetat să fiți de față la acest praznic al sufletului meu, pe voi și pe ceice pentru binecuvântate pricini nu s'a întâmplat să fie aicea, vă rog să dați ascultare povățuirilor mele, ca slujba noastră împreună să se facă spre mărirea lui Dumnezeu, spre folosul Bisericii noastre sfinte și spre mântuirea sufletelor noastre.

Vreți nutremânt sufletesc bun?

Iubite cetitorule!

De multe ori te vei fi întrebat, Dumineca, după prânz, după vecernie, ori sările, când te aflai, după munca dela câmp, acasă, în mijlocul familiei: ce să mă fac acușica? Gândul îți va fi umblat pe la căruciumă, dar îți vei fi zis: „Acolo se duc banii ca pe gărlă și mi se istovesc puterile! Sunt *prea bun* pentru așa ceva!” — Te vei fi gândit mai apoi la o vorbă-dăuă, la podmol, cu vecinii. Veți fi pâlăit taticos din lulele, copilașii vi se vor fi jucat pe dinainte, femeile vor fi boscorodit ele în de ele. Dar te vei fi săturat repede și de petrecerea asta, cu toate că nu este vrednică de disprețuit. O vorbă cuminte, un gând luminos, schimbat cu vecinii — despânzește norii, prinde bine, dă tărie.

Mai apoi vei fi oftat: „Hei, de aş avea eu o cărțuție, știi de alea, alese pe sprânceană, ce bine mi-ar mai cădea! Aș ceti-o cu ori băiețașul ori fetița

dela școală, cu glas tare, și ne-ar asculta toți, de jur-împrejur!"

Iacă, vrem să-ți dăm mână de ajutor! Mulți țărant români ne-au spus un „Bogdaproste!”, după ce le-am pus cărțuțiile de mai la vale în mână și multe frunți au descrețit plâsmuirile astea frumoase.

Din Biblioteca, pe care vrem să ți-o punem la inimă acum, s'au împărțit până acușica peste 1,500.000 de exemplare! Știi dumniata ce va să zică atâta sumedenie de cărți?!

Sutele, miile de sate românești așteaptă și acum bucoavnă respicată, citeață, înălțătoare de inimi, care să sădească dragostea de viață cinstită, dragoste de propășire a neamului, nu numai românesc, ci și a neamului omenesc. Iacă nutremânt sănătos, iacă sfetnici pentru zilele grele și zile de veselie, când ești ușurat suflește. E vorba să te apropii de sfetnicia aceștia cu încredere și să iai nutremântul, mistuindu-l cu cumpăt — că și sufletul are trebuință de nutremânt, după cum are și trupul.

Ca să vezi și d-ta cam ce aduce „Biblioteca poporală” a „Asociațiunii”, de care este vorba, citește rândurile de față.

„Biblioteca poporală” a ajuns să treacă de numărul 128. Cel ce scriu cărțuțiile astea vreau să nască pofta de citit, dând fel de fel de bucăți prețioase.

Ai auzit, de sigur, de un scriitor român de-i zice *Ion Pop-Reteganul*. Dascălul acesta român a scris viața ntreagă zeci și zeci de cărțuții, care de care mai frumoasă: „Povești ardelenesti” (în 5 broșuri), povești de prin Munții Apuseni, doine, chiuituri, balade, adunate din gura poporului, povestiri, icoane de pe natură, dela sate. După ce a murit a trecut întreg rămasul literar (scrisele sale vrednice de publicat) în mâinile „Asociațiunii”. Așa a ajuns societatea în stăpânirea unei comori de povești, povestiri, cântece, chuituri, balade haiducești, ș. a. Iacă-l pe „Lucă — minte slabă” (Nr. 126 din „Bibl. pop.”), cum își mănăcă agonisita și averea, fiindcă nu-i om în toată legea și nu știe chiver-nisi. Iacă-l pe *Petrea „Porcosul”*, cum ajunge om chibur, fiindcă face negoț cu porcii și își vede de treabă. Ascultă o sară de Crăciun, cu colinzi și cu vorbele potolite ale unei părechi tinere, fericite, care tocmai se logodește. („Farmecele colinzilor”). Ascultați pe *Ion Haiducul* cum se căinează, fiindcă n'a dat cinstea cuvenită tată-său și-a ajuns de răsul lumii, umblând pe la casele oamenilor. (Astea și altele în numărul 126 de bibliotecă).

Alt dascăl de omenie, „*Petrea Dascălul*” din Orlat, ne descrie în numărul 116, în „*Icoane dela țară*”, copiii nărăvași de după războiu, gospodării bune și rele de pe la sate, oameni de omenie și oameni de să-ți tai mâneca de ei și să o iai la sănătoasă. „*Moșul*” (scriitorul Nic. Petra-Petrescu) ne ia de braț și ne povestește minunate întâmplări, din „*1001 de nopți*”: în cărțuția cu numărul 117 („*De braț cu Moșul, în povești*”). Cui să nu-i placă „*Ali Baba și cei 40 de hoți*”?

Din țările îndepărtate ale Orientului, din Indii, unde se petrec cele din „*1001 de nopți*”, putem trece în „*țara cehului*”. (Povești din țara cehului”, Nr. 118), talmăcită de *abatele Zavoral*, pe care îl vor fi văzut mulți cetitori, în Praga, în decursul războiului, în lazaretul dela Strahov. Ce mintoasă fată este Șurina — se ia la întrecere în deșteptăciune cu „*fata cea mintoasă*” din poveștile noastre! „*Doritul*” e „*Făt Frumosul*” cehilor. Și acolo sunt trei crăişori fermecați, cari trebuie să fie scăpați din ghiarele sgriptoroaicei.

Poezii vrednice de declamat va afla cetitorul în numărul 121 („*Patria*” de poetul G. Tutoveanu). „*Ștefan Vodă*” sau „*Sutașul din Căiuț*” sau „*Vodă Rareș*” sau „*La Putna*”, „*Învierea*” poetul mort în tinarețe. *Ioan Borcia* (Nr. 114) are poezii frumoase gingașe, de dragoste, apoi altele de îndemnuri de arhanghel, preamăriri ale trecutului („*Candela dela Putna*”, d. e.), apoi chemări înflăcărâte: „*Voi sânteți frați de-o limbă și de-o lege!*” Flori de aceștia să se răspândească în mijlocul ascultătorilor pe la serbările noastre!

O minunată poveste, plină de înțelepciune, a tipărit chiar și *M. Sa Regina Maria*, în numărul 110 („*Sămânța înțelepciunii*”), dorind astfel să dea mâna de ajutor acestui așezământ românesc, care este „*Asociațiunea*”.

Material de citit și de răsândit găsește cetitorul în numărul 113: „*Pentru sările de șezătoare*” și în Nr. 112: „*Gânduri de dat mai departe*”. Cum rămâne o văduvă de războiu numai cu doi copilași și cum se întrebunțază privind la copilașul din leagăn care seamănă cu cel mort. Cum „*Văduva*” vrea să trăiască pentru urmașii mortului, cari au lipsă de sprijin. În „*Satul gușăților*” se miră un tânăr când nu vede gușăți, după cum li s'a dus porecla oamenilor din sat — numai o gură nespălată a adus nume rău întregului sat, care suferă pe nedreptul, *Biata „Rumunka*” e o mamă, căreia i-a murit copilul, soldat, în Praga, *Românca* plânge la căpătâiul copilului: „*Dragu 'mamii, puiu 'mamii*” și cehii îi pricep durerea, cu toate că nu-i cunesc limba. „*Clipe de întremurare sufletească*” (Nr. 115) are bucăți scurte, poezie și proză, din autori de seamă. Țăranul român trebuie să ia și el la cunoștință cum se sbuciumă oamenii mai mari, în căutarea Dumnezeirii, în aflarea noimei ființării noastre de pe pământ. De aceea sunt bine-venite paginile acestea, cari nu sunt pentru orice cetitor, dar cari prind bine unuia cu mintea mai ageră.

Un țipet de alarmă vrea să fie și Nr. 120: „*E, primeduită cultura!*” Numărul este scris pentru cetitorii mai mintoși, ca să afle părerile unor bărbați din ziua de astăzi, cari strigă tuturor: „*Luați-vă mințile în cap! Dacă nu vă potoliți patimile să dă de mal cultura, câtă bruma o avem în Europa!*”

Dacă numărul acesta i se va părea prea greu unuia sau altuia, va afla în viersurile minunate ale

poetului *Ion Borcia* din piesa teatrală în 3 tablouri „*Ileana*“ (Nr. 122—3), o răsplată și *Ileana* Consinzeana noastră o să-i apară în satucul românesc descris de poet, cu atât mai frumoasă.

Intr'altă țară, în Italia, ne duce povestirea lui *Amicis*: „*Hârtia de-o sută*“ (Nr. 128). Tălmăcirea în românește a d-uei Șt Bindei merită să fie cetită în fiecare easă românească. Autorul Italian e cunoscut în toată lumea. Aici ne descrie ce a pățit un biet tinăr sărac cu o „hârtie de-o sută“ de lire (bai Italianesc), care a ars de jumătate. Suferințele lui te ating până la lacrimi și nu ți-e rușine de lacriDile acelea fiind că izvoresc, trebuie să izvorească, din inimă. Pentru tineret, mai cu seamă, este cărțulia asta — *aur!* Să nu fie tinăr să nu o fi cetit.

Și din Italia, pe unde vor fi fost mulți țărani români în decursul războiului, să trecem în Rusia. Ceeace ne pevestește scriitorul rus *Tolstoi* în „*Prizonierul din Caucaz*„ (trad. de Moșul) stârnește interesul cel mai mare, și la ceice au fost prin Caucaz, prisioneri și la ceice au auzit despre viața de pe acolo. Șilin și Costilin sunt doi ruși, cari au ajuns în mâinile tătarilor. Multe mai pătimesc amândoi! Vreau să scape odată, târându-se cu butucii la picioare — dar sunt prinși de nou. Simți cum îți bate inima când cetești de fuga lor. Ne închipuim că povestirea va fi cetită pretutindeni cu răsufierea reținută la ascultători — mai cu seamă la câte o șezătoare.

Și așa mai departe... tot alte și alte povestiri, cântece, sfaturi (și de cele doftorești și de cele pentru viața de viață și de cele împotriva prea multei beuturi) — o sumedenie de cărțulii Nr. 127 „Cum să ne îngrijim viața de viață și vitele“ de dnii: *I. A. P.* și *Ioan Zamfirescu* inspector veterinar. În calendarul pe 1925 sfaturi despre *testament*.

În viitorul apropiat se vor tipări alte și alte numere: despre „*Impăratul Traian*“, despre „*Gheorghe Barițiu*“, unul din cărțurarii cei mai pe iuimă de ai noștrii; apoi bucăți de teatru popular, la sate, poezii populare, ciuituri și snoave cu țigani și alte neamuri, adunate de *Andrei Bărseanu* fostul președinte al „*Asociațiunii*“. Călințarul aduce în fiecare an câte un car de învățătură, încât ai pe lângă târguri și sfaturi gospodărești, tovarăși de petrecere care nu-ți storc punga și nici sănătatea.

E cineva, căruia să nu-i placă gândurile date mai departe în biblioteca aceasta? Credem că nu, de aceea îți punem și dtale la inimă: citește și răspândește cărțuliile din ea, spre binele tuturor.

Zece cărțulii și un călințar pe de-asupra costă, abonate la un loc, pe un an întreg, trimise acasă, 50 de lei pentru cei ce s'au înscris membri la „*Asociațiune*“ (taxa: 10 lei, membru ajutător, pe an), iar pentru cei ce nu sunt membri 70 de lei la an.

Nu ți se pară mulți banii ce ți se cer! Incearcă odată și n'ai să te lași de „*Biblioteca populară a Asociațiunii*“ („*Astra*“).

Comitetul de redacție a
„*Bibliotecii populare*“ „*Astra*“.
Sibiu, Strada Șaguna Nr. 6.

INFORMAȚIUNI.

Seminar Monahal. În cursul acestui luni se va deschide la sf. Mănăstire H.-Bodrog un seminar pentru creșterea călugărilor. Sunt primiți până acum în noul Seminar 12 tineri, toți cu pregătiri de 4 clase medii. Noul Seminar va funcționa sub conducerea părintelui Stareț Polcarp.

Protosinghel nou. Directorul școlii normale ortodoxe din Sibiu, d. Dr. Nicolae Stan a fost ridicat de I. S. Sa Mitropolitul Nicolae, la demnitatea de protosinghel. Multe felicitări.

Icoanele. I. S. Sa Patriarhul Miron n făcut cunoscut ministerului cultelor și artelor, că nimeni nu are dreptul de a împrișa și răspândi icoanele cultului ortodox, în afară de Sf. Sinod. Înaltul prelat cere să se ia măsuri contra celor ce nu vor respecta această dispoziție.

Tutoror celor ce ne-au dat mângăiere prin condolări cu tristul prilej al morții preotului militar în retragere *Alexandru Munteanu* din Lipova, pe această cale le aducem sincerile noastre mulțumiri.

Familia îndoliată.

CONCURSE.

Nr. 1790/1925.

Pentru distribuirea uneia eventual alor două burse din fundațiunea medicului Dr. Iulia T. Mera din Șiria se publică concurs de 30 zile socotite dela prima publicare a acestui concurs în organul eparhial „*Biserica și Școala*“.

Admisibil la concurs sunt în general tinerii români ortodoksi săraci studenți la facultăți de drept, medicină, filosofie, telmică, teologie, cu purtare bună și spor excelent în studii. În distribuirea bursei se vor ținea în seamă următoarele dispoziții speciale ale fundatorului.

a) Preferință vor avea în locul prim aceia dintre reflecțanți, cari vor putea dovedi, că sunt înrudiți cu fundatorul până la al șaselea grade de sânge ori de cuscrie.

b) În al doilea lor tinerii născuți în Șiria (județul Arad).

c) În al treilea rând: cei născuți în județul Aradului, respective în dieceza Aradului, și în fine cei născuți în mitropolia ort. română a Ardealului.

d) În absența recurenților potriviți din categoriile de mai sus ale studenților de facultăți se pot vota burse și altor tineri studenți eminenți și săraci din clasele V—VIII ale școlilor secundare, eventual academii, comerciale, școale militare de cadeți și din preparandii (școale normale) în ordinea de sub a—b.

Pentru ași dovedi îndreptățirea, concurenții vor avea să prezinte, potrivit cu dispozițiile din § X al literelor fundamentale, documente autentice a) că sunt cetățeni români; b) că-s născuți din căsătorie legală bisericească a părinților ort. români; c) că atât ei cât și părinții lor aparțin și acum blsericii ortodoxe române; d) că sunt atât de săraci, încât fără stipendii nu sunt în stare a-și continua studiile; e) că atât truște cât și sufletește sunt sănătoși; f) că studiile de

mai înainte le-au terminat cu spor excelent; g) cu informațiunile familiară, că sunt înrudiți cu fondatorul până la al VI-lea grad de sânge ori de cuscrie, că sunt născuți în Siria, ori în județul Aradului, ori în dieceza Aradului ori pe teritoriul mitropoliei Ardealului.

Imprejurarea de sub lit. d se va dovedi cu atestat bine precizat și detaliat, dela antistia comunală și vidimat de oficiul parohial ort. român al locului.

Reflectanții, cari eventual mai au vre-o bursă, sunt dator să arate: că suma acelei burse și că dela cine o au.

Cererile, ajustate cu dovezile cerute mai sus vor trebui trimise Consistorului eparhial în termen. Cererile intrate mai târziu ori ne ajustate complect nu e vor lua în șocotință.

Arad, din șed. cons. dela 2 Octombrie 1925.

Consistorul ort. român din Arad.

—□—

2—3

Nr. 412—925

Concurs repetit: Pentru indeplinirea parohiei **Lalașinț** (protopopiatul Lipovei) devenită vacantă prin decedarea parohului Ioan Hădan în conformitate cu rezoluțiunea consistorială N- 3604/925, se publică de nou concurs, cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios a Bisericii și Școlii.

Emolumintele sunt:

1) Un intravilan parohial.
2) Una sesiune de pământ parohial în estenziunea sa de astăzi așa precum a folosit-o decedatul paroh de 32 jugh. și anume: 20 jugh. arabil și 12 jugh. fânaț tot la șes, pe timpul cât va fi numai un preot în comuna bisericească.

3) Ștatele legale.

4) Birul legal care stă din una măsură cucuruz dela fiecare număr de casă, iar dacă pe un intravilan ar fi două case, aceste la olaltă plătesc măsura respective de fiecare jumătate măsură.

Din venitul parohial jumătate — până la 2 Martie 1926 — compete văduvei preotese rămasă după decedatul preot, care va suporta toate dările după beneficiul său și a catehiză la școala primară din loc.

Parohia e de clasa III-a recurenții vor dovedi asemenea calificățiune.

Reflectanții își vor înainta recursurile ajustate cu documentele recerute — adresate comitetului parohial ortodoxă română din Lalașinț — la oficiul protopopesic ortodoxă română din Lipova și se vor prezenta în vre-o Duminecă ori sâmbătoare în sf. biserică din Lalașinț, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice observând strict dispozițiunile §-lui 33 din Reg. pentru parohii.

Cei din alta dieceză au să posedă permisiunea P. S. Sale D-lui Episcop diecezan de a putea recurge, ceia-ce vor dovedi protopresbiterul tractual spre a li-se da voia a se prezenta în parohie.

Lalașinț, din ședința comitetului parohial ortodoxă română ținută la 8 Iunie 1925.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Fabriciu Manuilă*, protopop.

—□—

1—3

A v i z.

Se aduce la cunoștința On. public, autorităților publice și autorităților bisericești, că am deschis un birou de

„ARCHITECTURĂ și CONSTRUCȚIUNI“

instalat visa-vis de gara CFR. Arad.

Executăm tot felul de planuri și devize pentru locuințe, școli și biserici și alte lucruri cari aparțin arhitecturii, totodată și întreprindem orice lucrări de această ramură.

Cu stimă:

DAN și DRECIN,

Birou de Arhitectură și Construcțiuni.

In editura **Librăriei diecezane din Arad** a apărut:

CALENDARUL DIECEZAN PE ANUL 1926

cu următorul conținut: Cronologia, sărbători și alte zile schimbăcioase, Posturile, Deslegări de post, Parastase oficioase, Sărbători naționale, zile de repaus la judecătorii, Regentul anului, Anotimpurile, Partea calendaristică, *Tabloul cel mai exact și complet al târgurilor din Crișana, Banat și Ardeal*, și o parte literară instructivă, împodobită cu mai multe clișee. **Prețul unui exemplar 12 Lei, iar a celui cu șematismul diecezei Arad 14 Lei.**

A v i z.

Cu onoare aduc la cunoștință onoratu-lui public și autorităților bisericești, că în Arad, str. Românilor Nr. 7, am deschis un *birou tehnic de arhitectură; construiesc orice planuri de casă, școli și biserici împreună cu devizele (preliminare) lor, mai departe execut colajonări de totfelul de lucrări de zidiri și întreprind totfelul de lucrări tehnice, clădiri etc.*

Cu stimă:

Teodor Cioban,
arhitect.

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Censurat: **Prefectura Județului.**